

Bergen, 20. november 2018

Om muligheter for deltaking i kunnskapsklynga POLYFON

Har din kommune vurdert deltaking i POLYFON kunnskapsklynge for musikkterapi? Både forskning og hverdags erfaring forteller oss at musikk er en helseressurs som samfunnet ikke fullt ut har tatt i bruk.

Musikk berører oss emosjonelt og virker inn på hjernens belønningssystem. Samtidig er musikk en meningsfull aktivitet som åpner opp for opplevelser av mestring og fellesskap. Ikke underlig at musikk følger oss gjennom livet, i hverdag og fest. Musikkterapi er etablert som profesjonsutdanning og forskingsfelt bl.a. ved Universitetet i Bergen. De siste årene har Helsedirektoratet i økende grad anbefalt musikkterapi i ulike nasjonale, faglige retningslinjer for behandling, f.eks. når det gjelder psykose, rusproblemer og demens. Anbefalingene presiserer at musikkterapi må tilbys av fagperson med godkjent musikkterapiutdanning. Samtidig vil en kvalifisert musikkterapeut kunne veilede og støtte brukere, pårørende og helsepersonell, når de ønsker å ta i bruk musikk som en hverdagsressurs.

Musikkterapi er relevant gjennom livsløpet. Noen ganger er det behov for individuelt tilrettelagte terapitilbud. I mange tilfeller er det riktig å prioritere forebygging og helsefremmende arbeid. Å synge i kor eller spille i band, for eksempel, kan gi nye muligheter til samfunnsdeltaking. Foto: Rune Rolvsjord.

Mange brukere etterspør musikkterapi, og mange kommuner og helseforetak ser musikkterapiens muligheter i utvikling av mer ressurs- og brukerorienterte helsetjenester. Fortsatt er oppbygging av musikkterapitjenester likevel mindre systematisk enn det retningslinjer og eksisterende kunnskap skulle tilsi. Det er denne utfordringa kunnskapsklynga POLYFON arbeider med.

Samarbeid mellom tjenesteleverandører og forskingsmiljø

POLYFON kunnskapsklynge for musikkterapi har som målsetting å gjøre musikkterapi tilgjengelig for brukere som ønsker og trenger det. Klynge er et samarbeid mellom tjenesteleverandører og forskingsmiljø, og er koordinert av GAMUT – Griegakademiets senter for musikkterapiforskning, UiB.

Realisering av klyngas målsetting forutsetter samarbeid om tjenesteutvikling, utdanning, forskning og formidling. Partnerne i POLYFON har prioritert fem arbeidsområder:

- 1) Barn og unges oppvekst
- 2) Psykisk helse (voksne)
- 3) Rusbehandling og rustjenester (voksne)
- 4) Eldrehelse
- 5) Palliativ behandling og omsorg

Samarbeidsformer og organisering

Deltakerne i kunnskapsklynga deltar og samarbeider ut i fra egne behov og muligheter. For noen er kvalitets-sikring av tjenesteutvikling hovedsaken, for andre er også forskning veldig viktig. For alle deltakerne er det en gevinst å hente i samarbeid og utveksling. Det forventes derfor at deltakerne bidrar i klyngas samarbeids-organ, mens omfanget av den faglige aktiviteten ellers er opp til hver klyngedeltaker å definere.

Konkret samarbeider deltakerne om kvalitetsutvikling innen tjenestene, om utvikling av kompetanse gjennom veiledning, seminar og utdanning, og – der det ligger til rette for det – om ulike forskingsprosjekter. Kunnskapsklynga rår over egne såkornmidler for å stimulere forskningssamarbeid og praksisnære pilot-prosjekter, og deltakerne går også sammen om å søke midler fra eksterne kilder. Master- og ph.d.-studenter fra UiB inngår ofte i samarbeidet.

Fagmiljøet ved Griegakademiet bistår klyngedeltakerne etter behov, for eksempel med rådgivning om utvikling av prosjekt og stillinger. Samarbeidet i POLYFON handler i stor grad om å omsette nasjonale, faglige anbefalinger til virkelighet, men det handler også om å lytte til innspill fra tjenestebrukere og -leverandører i regionen: Hva er de lokale behov og muligheter, og hvordan bør dette påvirke praksis?

For å fange opp denne type innspill, har POLYFON etablert et eget brukerpanel og dessuten tverrfaglige arbeidsgrupper på de ulike områdene. Et vitenskapelig fagråd og ei styringsgruppe bidrar til å gi samarbeidet retning. Spesialrådgiver Geir Lien i Helse Bergen er styringsgruppas leder, mens konserndirektør Ingvild Eide Graff i helseavdelinga i NORCE Norwegian Research Centre er nestleder.

Åpning for nye deltakere

Per dags dato er 17 deltakere med i POLYFON (kommuner, helseforetak og forskingsmiljø). Nye deltakere er velkommen, der det er særlig interessant å få med flere kommuner. Erfaringene med den begynnende systematiske implementering i spesialisthelsetjenesten er at brukerne får et langt bedre tilbud når samhandling med aktuelle kommuner er mulig.

Foreløpig er klynga finansiert av deltakernes egenbidrag. Ca. halvparten av inntektene går tilbake til deltakerne i form av prosjekt-/såkornmidler. Resten dekker klyngas utgifter til drift, seminar og formidling. Styringsgruppa for POLYFON har fastsatt en deltakeravgift på kr. 150 000 per deltaker per år. De største aktørene og aktuelle grupper betaler kr. 200 000 per år. Det er mulig for flere kommuner å gå sammen som gruppe, evt. å samarbeide med et helseforetak og/eller kompetansemiljø om gruppedeltaking.

Kontakt og informasjon

Ta gjerne kontakt med prosjektleder professor Brynjulf Stige. E-post: polyfon@uib.no. Tlf. 971 69 746.

For generell informasjon om POLYFON: deltakere, årsmeldinger, m.m., se <https://gamut.w.uib.no/polyfon/>

For kunnskapsbeskrivelser innen ulike arbeidsområder, se <https://gamut.w.uib.no/kunnskapsbeskrivelser/>

For daglige POLYFON-nyheter på Facebook, se: <https://www.facebook.com/polyfonmusikkterapi/>